

GORALINGA

GORALINGA

© Prof. PhDr. Ján Doruľa, DrSc.

Recenzenti:

Prof. PhDr. Ján Michálek, DrSc.

Prof. PhDr. Ivor Ripka, DrSc.

Obálka:

© Ľudovít Fulla: (dedičia) / LITA, 2012

Ľudovít Fulla: Rozprávka (1958), plátno, olej,

fondy Slovenskej národnej galérie, inventárne číslo: OP 31

ISBN 978-80-89601-00-4

EAN 9788089601004

Ján Doruľa

**Čarovný svet a skutočný život
v slovenskej rozprávke**

GORALINGA
Bratislava 2012

Obsah

Vstupné slovo k čitateľovi	5
O čom hovoria slovenské rozprávky	6
Akou rečou hovoria slovenské rozprávky v podaní ich zberateľov a vydavateľov	20
Slovenský jazyk a slovenský svet v ľudových rozprávkach	39
Úskalia modernizácie textu slovenských rozprávok	67
Niektoré slovensko-slovanské súvislosti a súbežnosti	85
Poznámky	92
Register	121

Vstupné slovo k čitateľovi

Naši dávni obetaví zberatelia sprevádzajú svoje vydanie slovenských ľudových *povestí* (1858) takouto charakteristikou: „Materia a predmety našich povestí vzaté sú z dávnych pohanských bájov (mythologie) našich predkov, z jejich domáceho i občanského života. (...) Pri všetkom ale báječnosť so skutočnosťou pomiešaná je. – A tak náš národ tu sám seba maľuje, svoje dávne pochopy o Božstve i svete predstavuje, svoje vlastnie chyby aj cnosti, verejný i domáci živôt, práva, zvyky a t. d' opisuje. On si je sám sebe rozprávkou. Takto sme my pojali a pochopili slovenské povesti.“ Nuž, čítajte aj teraz, Slováci! Je to nielen o vás, ale aj pre vás.